

При затвердженні звіту про виконання обласного бюджету за 2015 р. обласна рада рекомендувала управлінням освіти і науки, охорони здоров'я, культури, фізичної культури і спорту обласної державної адміністрації розглянути питання і підготувати пропозиції щодо оптимізації мережі бюджетних установ та одержувачів бюджетних коштів з метою збільшення фінансування провідних напрямків діяльності. Нажаль, процес триває досі без належних висновків щодо реалізації системних напрямків удосконалення і формування оптимальної мережі бюджетних установ.

Посиленої уваги із сторони місцевих органів влади, головних розпорядників бюджетних коштів на даний час вимагає робота пов'язана із затвердженням бюджетного 2016 р. та формуванням бюджету 2017 р. і включає в себе здійснення комплексу заходів, направлених на економію бюджетних коштів та раціональне їх використання, оскільки складання і затвердження реальних та збалансованих показників місцевих бюджетів є запорукою ефективного управління бюджетними коштами і відповідно якісного виконання місцевими органами влади своїх повноважень.

Грема Катерина

*Тернопільський національний
економічний університет*

СТРАТЕГІЯ Є, ЧИ БУДУТЬ РЕЗУЛЬТАТИ?

Малий та середній бізнес сьогодні – це соціально-економічний фундамент, без якого не може розвиватися будь-яка держава. Розвиток малого та середнього підприємництва є найважливішим чинником забезпечення зайнятості та створення робочих місць, наповнення ринку новими товарами та послугами, ефективного використання місцевих сировинних ресурсів, а також чинником, що визначає добробут населення.

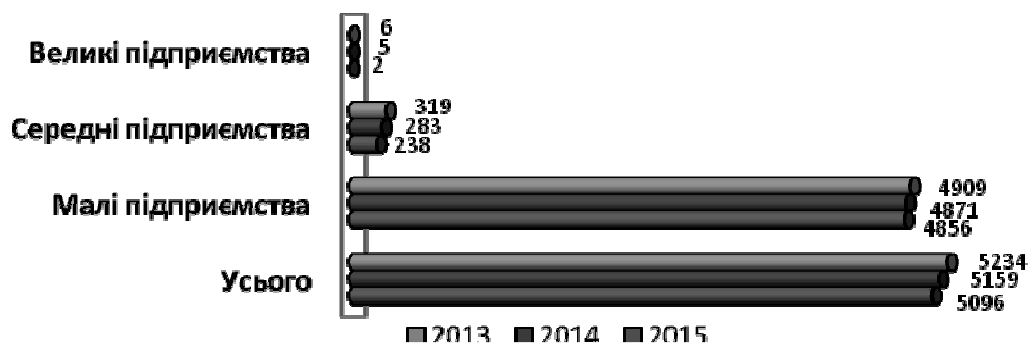
Останнім часом за дуже незрозумілих причин ставлення до підприємців в Україні є неоднозначним. А що буде у випадку, коли мінімальна заробітна плата зросте удвічі з 1 січня 2017 р.? Чи продовжать функціонувати підприємства? Чи зможу я знайти собі роботу в Україні, чи, як свідчать сьогоднішні реалії, поїду закордон?

Для того щоб країна досягла значних успіхів в економічному поступі, треба створити умови для розвитку малого та середнього бізнесу. А що ж робить наша влада, щоб забезпечити сприятливе середовища для функціонування суб'єктів малого та середнього підприємництва?

Побувавши на публічному звітуванні головних розпорядників коштів обласного бюджету, а саме департаменту економічного розвитку, інвестиційної діяльності та міжнародного співробітництва, мала можливість ознайомитись зі звітом про використання коштів на виконання регіональної програми розвитку малого і середнього підприємництва. Здивував мене той факт, що при такій добре продуманій Стратегії розвитку малого та середнього підприємництва Тернопільської області на 2016-2020 рр., в дійсності мало що було реалізовано. Як вказано у звіті за III квартал 2016 р., проводилися семінари, наради, конференції для обговорення різних проблемних питань, загалом фактичні обсяги фінансування яких склали 34302,54 грн. Також, із загального фонду обласного бюджету було витрачено 34992,10 грн. на придбання канцелярських товарів, виготовлення переносної таблички, поліграфічних послуг та ін. На вашу думку, це велика сума чи ні?

А як же стратегія розвитку? Як операційні цілі? А де реальна розбудова інфраструктури підтримки МСП в регіоні? Де реальне сприяння виходу МСП на нові ринки?

Не дивно, що кількість підприємств малого та середнього бізнесу щороку зменшується (рис. 1).

Рис. 1. Кількість підприємств в Тернопільській області за їх розмірами у 2013–2015 рр., од.

Примітка. Складено автором на основі статистичних даних Головного управління статистики в Тернопільській області щодо діяльності підприємств.

Для прикладу, в 2015 р. в Тернопільській області перестало функціонувати 63 підприємства, майже всі вони стосуються малого та середнього бізнесу. Кількість зайнятих працівників на підприємствах зменшилась на 1848 осіб, а це, умовно кажучи, ціле селище міського типу Козлів Тернопільської області лишилося без роботи. Такі дані свідчать про те, що саме сектор МСП забезпечує зайнятість в регіоні.

На публічному звітуванні хтось промовив таку фразу: «Є різні способи досягнення цілей... Якщо хотіти щось зробити – можна придумати!». Тому, варто задуматися, можливо наступні 35 тисяч

доцільно витратити більш ефективно і отримати реальний позитивний результат? Що ж, почуємо про досягненні цілі тепер у грудні на звітуванні про використання коштів обласного бюджету за 2016 р.

Висновки робити вам, а я все ж надіюсь, що в моїй країні відбудуться зміни, і не доведеться пакувати рюкзак.

Анатолій Лесик

*Тернопільський національний
економічний університет*

ЯК ВПЛИВАЮТЬ ВИДАТКИ ОБЛАСНОГО БЮДЖЕТУ НА РОЗВИТОК ТУРИЗМУ?

Кожного року з обласного бюджету певна сума коштів виділяється для розвитку туризму. Такі видатки спрямовують на виконання Програми розвитку туризму в Тернопільській області на 2016–2020 рр., яка затверджена рішенням Тернопільської обласної ради №111 від 03.03.2016 (далі – Програма).

Програмою визначено, що пріоритетними видами туризму в області, які історично сформувались і потребують подальшого комплексного розвитку є: релігійно-паломницький, культурно-пізнавальний, пригодницький і тематичний. За визначенням Всесвітньої туристської організації вони входять до основних напрямків розвитку туризму у XXI столітті. На I етапі реалізації програми (2016–2018 рр.) планується реалізувати заходи за такими напрямками:

- створення сприятливих нормативно-правових, організаційних та економічних умов для залучення вітчизняних та іноземних інвестицій в туристичну і курортну сфери;

- розбудова туристично-обслуговуючої, торгівельно-сервісної та інформаційно-довідкової інфраструктури вздовж основних автомобільних шляхів і транспортних центрів;

- забезпечення раціонального й ефективного використання природних, рекреаційних, історико-культурних туристичних ресурсів;

- підвищення якості і розширення асортименту туристично-рекреаційних послуг.

Впродовж 3 кварталу відділом туризму було здійснено видатків на суму 207,6 тис. грн. Як видно зі звіту цього розпорядника коштів, найбільше бюджетних асигнувань було використано на сприяння та проведення XVII Всеукраїнського фестивалю лемківської культури